

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดลองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใน โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากกลุ่มประชากร จำนวนทั้งสิ้น 800 คน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ที่ผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของเด็กของ เบอร์ช และคณะ (Birch et al., 2001) ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 38 ข้อความ มีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .82

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจาก โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้เป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งนำแบบสอบถามไปส่ง และรับคืนด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของ โมเดลที่สร้างขึ้นกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ขั้นตอนที่สอง วิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ (Multiple Sample Analysis) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยทั้งสอง ขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมลิสเรล 8.54

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 มี 7 องค์ประกอบ 38 ตัวแปรสังเกตได้ คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีค่าเป็นบวก อยู่ระหว่าง .06 ถึง .96 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 38 ตัวแปรนั้น เป็นตัวแปรที่สำคัญของแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จัดเรียงองค์ประกอบตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ดังนี้ คือ องค์ประกอบด้านการเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก ด้านความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก ด้านการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก ด้านการบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก ด้านการควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก และด้านการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .90, .43, .40, .28, .26, .25 และ .22 ตามลำดับ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบรวมแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของเด็กคิดเป็นร้อยละ 77, 36, 33, 24, 23, 19 และ 6 ตามลำดับ นั่นคือ องค์ประกอบด้านการเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของเด็กมีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดในการอธิบายพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ขณะที่องค์ประกอบด้านการรับรู้เกี่ยวกับน้ำหนักตัวของผู้ปกครองมีน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล ปรากฏว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 4.02 ที่องศาอิสระ (df) 7 มีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ .78 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00, .99 และ 1.00 ตามลำดับ ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .01 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .00 ซึ่งทุกค่าอยู่ในเกณฑ์ สรุปได้ว่า องค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี และประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน 38 ตัวแปรสังเกตได้ ดังนี้

1. การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการรับรู้เกี่ยวกับน้ำหนักตัวของผู้ปกครอง ได้แก่ น้ำหนักตัวในช่วงวัยเด็ก (5 ถึง 10 ปี) ช่วงวัยรุ่น (11 ถึง 20 ปี) ช่วงอายุ 21 ถึง 30 ปี และช่วงอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป

2. การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของนักเรียน ได้แก่ ช่วง 1 ปีแรก ช่วงก่อนวัยเรียน (2 ถึง 3 ปี) ช่วงอนุบาล และช่วงประถมศึกษา

3. การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 8 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการดูแลของผู้ปกครองเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของนักเรียน ได้แก่ ท่านรับหน้าที่ดูแลจัดเตรียมอาหารให้กับนักเรียนบ่อยแค่ไหน ท่านเป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดปริมาณอาหารที่จะให้กับนักเรียนบ่อยแค่ไหน ท่านจะคอยตัดสินใจว่านักเรียนได้รับประทานอาหารที่เหมาะสมกับช่วงวัยหรือไม่ บ่อยแค่ไหน ท่านติดตามดูแลให้นักเรียนรับประทานอาหารให้ตรงเวลา บ่อยแค่ไหน ท่านให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการซื้อและเตรียมอาหาร บ่อยแค่ไหน ท่านซื้อหรือประกอบอาหารรับประทานเองในครอบครัว บ่อยแค่ไหน ท่านรับประทานอาหารร่วมกันในครอบครัว บ่อยแค่ไหน และท่านทั้งความเข้าใจและให้ความรู้ด้านโภชนาการที่ดีกับนักเรียน บ่อยแค่ไหน

4. ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของนักเรียน ได้แก่ ท่านกังวลแค่ไหนว่านักเรียนจะรับประทานอาหารมากเกินไป เมื่อท่านไม่อยู่กับเขา ท่านกังวลแค่ไหนในการควบคุมอาหารของนักเรียน เพื่อรักษาน้ำหนักให้คงอยู่ในระดับที่ต้องการ ท่านกังวลแค่ไหนว่านักเรียนจะมีน้ำหนักเกิน ท่านกังวลแค่ไหนว่านักเรียนจะรับประทานอาหารที่ไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ เมื่อท่านไม่อยู่กับเขา และท่านกังวลแค่ไหนว่านักเรียนจะรับประทานอาหารเกิน 3 มื้อ

5. การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 9 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของนักเรียน ได้แก่ ท่านต้องดูแลให้แน่ใจว่านักเรียนไม่รับประทานขนมหวาน (ลูกกวาด, ไอศกรีม, เค้ก, ขนมอบ) มากเกินไป ท่านต้องดูแลให้แน่ใจว่านักเรียนไม่รับประทานอาหารที่มีไขมันสูงมากเกินไป ท่านต้องดูแลให้แน่ใจว่านักเรียนไม่รับประทานอาหารที่ชอบมากเป็นพิเศษ มากเกินไป ท่านเจตนาที่จะเก็บอาหารบางประเภทไว้ไม่ให้เด็กหยิบได้เอง ท่านให้ขนมหวาน (ลูกกวาด, ไอศกรีม, เค้ก, ขนมอบ) กับนักเรียนเพื่อเป็นรางวัลสำหรับการประพฤติดี ท่านให้อาหารที่นักเรียนชอบมากเป็นพิเศษเพื่อเป็นรางวัลสำหรับการประพฤติดี นักเรียนจะรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ (Junk Foods) มากเกินไป ถ้าท่านไม่แนะนำหรือควบคุม นักเรียนจะรับประทานอาหารที่ชอบมากเป็นพิเศษ

พิเศษมากเกินไป ถ้าท่านไม่แนะนำหรือควบคุม และท่านจัดเตรียมให้นักเรียนรับประทานผลไม้และผักเป็นอาหารว่าง

6. การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงการบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของนักเรียน ได้แก่ ท่านควบคุมให้นักเรียนรับประทานอาหารจนหมดจานเสมอ ท่านเอาใจใส่นักเรียนเป็นพิเศษในเรื่องการรับประทานให้อิ่ม แม้นักเรียนจะบอกว่าไม่หิว แต่ท่านก็จะพยายามให้เขารับประทานตามเวลานักเรียนจะรับประทานไม่ได้มากเท่าที่ควร ถ้าท่านไม่ควบคุม และท่านให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกผลไม้และผักที่อยากรับประทานในแต่ละมื้อ

7. การเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร เป็นข้อความแสดงเกี่ยวกับพฤติกรรมการเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของนักเรียน ได้แก่ ท่านเฝ้าติดตามการรับประทานของหวาน (ลูกกวาด, ไอศกรีม, เค้ก, พาย, ขนมอบ) ของนักเรียนมากน้อยแค่ไหน ท่านเฝ้าติดตามการรับประทานว่าง (มันฝรั่งทอดกรอบ, ข้าวโพดอบกรอบ, พัพฟี่ชีส, ข้าวเกรียบทอด) ของนักเรียนมากน้อยแค่ไหน และท่านเฝ้าติดตามการรับประทานอาหารที่มีไขมันสูงของนักเรียนมากน้อยแค่ไหน

ผลการตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ค่าไค-สแควร์รวม (χ^2_{overall}) เท่ากับ 43.40 ท้องศาอิสระ (df) 35 มีค่าความน่าจะเป็น เท่ากับ .16 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ฟังก์ชันความแตกต่างของประชากร (FO) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .98, .01 และ 1.00 ตามลำดับ ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ .04 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ .03 ซึ่งทุกค่าอยู่ในเกณฑ์ดี แสดงว่าโมเดลกรอบแนวคิดองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็กที่สร้างขึ้นนั้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนดี หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ไม่มีความแปรเปลี่ยนเมื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ในกลุ่มโรงเรียนที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัย ปรากฏว่า องค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 38 ตัวแปร องค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้แก่ การเฝ้าสังเกตการรับประทานของเด็ก ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานของเด็ก การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานของเด็ก และการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง แต่ละองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดผลงานวิจัยของนักจิตวิทยาและนักการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 การเฝ้าสังเกตการรับประทานของเด็ก ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การเฝ้าสังเกตการรับประทานของเด็กนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ งานวิจัยของกัวซู และคณะ (Guozhu et al., 2009) บ่งบอกให้ทราบว่า ผู้ปกครองซึ่งชอบควบคุมพฤติกรรมการให้อาหารกับลูกของพวกตน มีความโน้มเอียงอย่างมากที่จะเฝ้าสังเกตการรับประทานของลูก นอกจากนี้ พวกเขาพบว่า พ่อแม่ชาวญี่ปุ่นไม่ค่อยชอบเฝ้าสังเกตการรับประทานของลูกของพวกตนเกี่ยวกับขนมหวาน ขนมกรุบกรอบ และอาหารที่มีไขมันสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในข้อเท็จจริงที่ว่า อาหารเหล่านี้ยังไม่แพร่หลายในเด็กที่ลูกเลี้ยงดูภายใต้วัฒนธรรมการกินของชาวญี่ปุ่น

1.2 ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็กนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ งานวิจัยของ โคสแทนโซ และวู้ดดี (Costanzo & Woody, 1985) พบว่า จากการใช้ตัวอย่างของแนวโน้มนำโรคอ้วนในเด็ก ยืนยันว่าผู้ปกครองมักจะใช้วิธีการควบคุมการกินของลูกในระดับสูงมากขึ้นเมื่อใดก็ตามที่ผู้ปกครองกังวลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก นอกจากนี้ผู้ปกครอง 1) มีการทู่ท้อยอย่างมากในเรื่องสุขภาพ ความมีร่างกายแข็งแรง หรือเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก 2) มีการรับรู้ถึงความเสี่ยงต่าง ๆ เกี่ยวกับพัฒนาการด้านการกินของเด็กและ/หรือปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักซึ่งเป็นผลมาจากประวัติครอบครัวหรือปัจจัยความเสี่ยงอื่น ๆ ที่รับรู้ หรือ 3) ไม่เชื่อว่าเด็กมีความสามารถในการควบคุมการกินของตนเอง และบทความของ อูรูวรรณ เข้มบริสุทธิ์

(2552) ได้กล่าวไว้ว่า ในบางครอบครัว ผู้ปกครองมักกังวลว่าลูกจะกินไม่อิ่มในแต่ละมื้อ จึงคัดอาหารไม่ว่าจะเป็นข้าวหรือกับข้าวใส่จานให้ลูกกินมาก ๆ และคะยั้นคะยอให้เด็กกินให้หมด ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องเพราะเด็กได้รับอาหารมากเกินไป หรือบางครั้งการใส่จาน-ชาม ใบใหญ่ ๆ ก็มีแนวโน้มที่จะทำให้เด็กได้รับอาหารปริมาณมากไปเช่นกัน อีกทั้ง ไกรสิทธิ์ ดันดิสิรินทร์ (2540) กล่าวถึงธรรมชาติของเด็ก หากพ่อแม่ไม่เข้าใจและวิตกกังวลมากเกินไป คิดว่าอยากจะทำให้ลูกโตเร็ว ๆ เมื่อเห็นลูกกินข้าวน้อยลงจากที่เคยกินหมดเป็นชาม ๆ ก็พยายามเคี้ยวเคี้ยวลูกอย่างเอาเป็นเอาตาย ซึ่งเป็นการฝืนธรรมชาติโดยไม่รู้ตัวทำให้เกิดผลเสียทั้ง 2 ฝ่าย

1.3 การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การดูแลของผู้ปกครองเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็กนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ การศึกษาของ นัตระกุล เจียจันทร์พงษ์ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า ในฐานะที่เป็นผู้ปกครอง จึงมีหน้าที่ในการให้อาหารที่ดีต่อสุขภาพแก่เด็ก ๆ ที่บ้าน ต้องตัดสินใจว่าจะเสิร์ฟอาหารอะไรและเมื่อไร และให้อาหารว่างเมื่อใด เด็กจะตัดสินใจเองว่าจะรับประทานหรือไม่ หรือจะทานอะไรมากน้อยแค่ไหน และบทความของ อรุวรรณ แยมบริสุทธ์ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า บางครอบครัวที่ผู้ปกครองแทบไม่มีเวลาทำอาหารให้ลูก ก็จะซื้ออาหารถุงมากินหรือไปกินนอกร้าน บางครอบครัวอาจชอบซื้ออาหารทอดขนมขบเคี้ยว ขนมถุง หรือเครื่องดื่มรสหวานมาเก็บไว้ ก็ทำให้เด็กในครอบครัวมีโอกาสได้กินอาหารเหล่านั้นบ่อยขึ้น

1.4 การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็กนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ งานวิจัยของ โคสแทนโซ และวูดี้ (Costanzo & Woody, 1985) ที่กล่าวไว้ว่า การบังคับควบคุมของผู้ปกครองในระดับสูงอาจจะขัดขวางพัฒนาการควบคุมตนเองของเด็กในเรื่องการตอบสนองต่อสัญญาณที่บ่งบอกถึงความหิวและความอิ่ม

1.5 การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การรับรู้เกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็กนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ การศึกษาของ นวลอนงค์ บุญจรูญศิลป์ (2546) ที่กล่าวไว้ว่า โรคอ้วนเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ ฉะนั้น การเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยป้องกันไม่ให้ลูกอ้วนได้ จึงได้เสนอแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดความอ้วน หนึ่งในนั้นคือ ฝึกให้เด็กรู้จักน้ำหนักตัวที่เหมาะสม

และเฝ้าระวังน้ำหนักตัวของตัวเอง

1.6 การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานของเด็ก ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานของเด็กนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ การศึกษาของ ฉัตรตระกูล เจียจันทร์พงษ์ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองที่พยายามจะ “ควบคุม” โภชนาการของเด็ก จะมีความสัมพันธ์กับการที่เด็กจะไม่สามารถควบคุมการรับประทานอาหารของตนเองได้ และบทความของ ชนิกา คูจินดา (2547) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีแม่ดูแลตลอดเวลาจะได้รับความเอาใจใส่สุขภาพที่ดีกว่าเด็กที่มีผู้อื่นดูแล หรือต้องผลัดเปลี่ยนกันดูแล และย้ายยัยมักจะตามใจ ไม่เข้มงวดกับเด็ก

1.7 การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การรับรู้เกี่ยวกับน้ำหนักตัวของผู้ปกครองนั้น ส่งผลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ได้แก่ การศึกษาของ ฉัตรตระกูล เจียจันทร์พงษ์ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งหนึ่งในการป้องกันโรคอ้วนในเด็ก คือ พ่อแม่ต้องคอยดูความสูง น้ำหนักตัว และพฤติกรรมของตัวเองด้วย

2. ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยของเบอร์ช และคณะ (Birch et al., 2001) ที่พบว่าองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็ก นั้นประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก องค์ประกอบการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง องค์ประกอบการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก องค์ประกอบความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก องค์ประกอบการควบคุมการรับประทานอาหารของเด็ก องค์ประกอบการบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก และองค์ประกอบการเฝ้าติดตามการรับประทานอาหารของเด็ก แต่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็กมีความแตกต่างกัน คือ จากงานวิจัยของเบอร์ช และคณะ (Birch et al., 2001) พบว่าพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็นโรคอ้วนของเด็กนั้นประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ เรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้คือ ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก การเฝ้าสังเกต

การรับประทานอาหารของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก และการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่าพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 นั้น แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของเด็ก ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้ดังนี้คือ องค์ประกอบการเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก การบังคับเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การควบคุมเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก และการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง นั่นก็อาจเนื่องมาจากบริบททางสังคม สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน แต่เมื่อมองในภาพรวมของผลการตรวจสอบความสอดคล้องของ โมเดลองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี และตัวแปรทั้ง 38 ตัวแปรเป็นตัวแปรที่สำคัญของแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

3. ผลการวิจัยปรากฏว่า การตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบ โมเดล

องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่มีความแปรเปลี่ยนของรูปแบบ โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน แสดงว่า ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนนั้น มีรูปแบบ โมเดลที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเบอร์ช และคณะ (Birch et al., 2001) ที่ศึกษา โมเดลองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและนมเป็นการเป็นโรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเมืองเดนเวอร์ รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า โมเดลองค์ประกอบทั้งสองสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยปรากฏว่า องค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็น โรคอ้วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามค่าน้ำหนักขององค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การเฝ้าสังเกตการรับประทานอาหารของเด็ก ความกังวลของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการรับประทานอาหารของเด็ก การบังคับเกี่ยวกับ การรับประทานอาหารของเด็ก การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของเด็ก การควบคุม เกี่ยวกับการรับประทานอาหารของเด็ก และการรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของตนเอง ดังนั้น โรงเรียนควรนำแบบสอบถามไปใช้สำรวจนักเรียนที่มีแนวโน้มเป็น โรคอ้วน และผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องควรใช้แบบสอบถามในการตรวจสอบพฤติกรรมตนเองในการดูแลเกี่ยวกับการ รับประทานอาหารของเด็กในแต่ละมือ พร้อมทั้งปลูกฝังการรับประทานอาหารที่มีคุณค่าทาง โภชนาการแก่เด็ก เพื่อป้องกันการเกิด โรคที่เกิดจากการมีน้ำหนักตัวเกินของเด็ก

2. ผลการวิจัยปรากฏว่า การเฝ้าติดตามการรับประทานอาหารของเด็ก เป็นองค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็น โรคอ้วนของ เด็กมากที่สุด ดังนั้น ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรเอาใจใส่และดูแลเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร ของเด็กให้มาก และให้ความสำคัญกับอาหารที่เด็กรับประทานอยู่เสมอ เพื่อป้องกันการเกิด โรคอ้วน ในเด็ก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็น โรคอ้วนของเด็ก กับนักเรียนระดับชั้น และพื้นที่การศึกษา อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบว่ามีองค์ประกอบแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็น โรคอ้วนของเด็กแตกต่างกันหรือไม่

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มนำการเป็น โรคอ้วนของเด็กว่าพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารเด็กนั้น มีปัจจัยอื่นใดบ้างที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิด โรคอ้วนในเด็ก เพื่อหาแนวทางป้องกัน

หรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองที่มีลูกมีแนวโน้มน้ำหนักตัวเกินในโอกาสต่อไป

3. ควรสร้างแบบสอบถามที่มีข้อความวัดพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารและแนวโน้มการเป็นโรคอ้วนของเด็กในแต่ละกลุ่มประชากรอย่างเป็นมาตรฐาน ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลให้อาหารเด็ก ว่าพฤติกรรมของผู้ปกครองมีแนวโน้มทำให้เด็กมีน้ำหนักตัวเกินหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการหาแนวทางในการป้องกันช่วยเหลือ หรือให้คำปรึกษา เพื่อให้เด็กมีน้ำหนักตัวปกติ และสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป